

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemna ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.
Pol leta „ 2.
Četrt leta „ 1.

Pri ostanilih in tako tudi pri „posiljenih“ se plačuje za navadno pristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat

7 „ „ „ 2 „

6 „ „ „ 3 „

Zaveže črke po prostoru.

SOČA

Posredne pošiljke se dobivajo 8 kr. v tolikamisleh, na Starom trgu in v Naški ulici.

Dopisi naj se pošiljajo vrednotno naročnina pa upravljajo „Soča“: Marjanški tiskarni v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi nam se blagovoljno frankujejo. Delovanje in drugim nepremotnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravišču.

Državnozbornske volitve.

Skoraj dve volilni dobi stali so slovenski državnozbornski poslanci v taki parlamentarni zvezi, da so nekako odločevali pri privoljenju v silna bremena državljanov za uravnanje državnih financ in utrjenje državne moči in varnosti. Od njihovega požrtvovanja bilo je pričakovati tudi za naš narod primernih koristi. Neugodne okoliščine so pa zakrivilo, da vspehi državnih naših poslancev niso primerni njihovemu trudu in žrtvam. Nas še vedno navdaja prepričanje, da se nam izpolnijo obljube prestolnih govorov iz let 1879 in 1885. Če se pa položaj spremeni, bo dolžnost naših poslancev, da se brez ozira vprejo nakanam naših političnih nasprotnikov in da se močni in z jekleno voljo postavijo v bran, da se nam ne odtegnejo s trudom dosežene skromne pridobitve.

Vkljub temu, da so nam v ustavi zagotovljene dragocene pravice, vkljub temu, da že tako dolgo zahtevamo vresničenje teh pravic ustavnim potom, nam vendar naša narodna individualnost še ni zavarovana. Sklepi na shodu slovenskih poslancev dne 2. oktobra 1890 v Ljubljani so naš skupni program za bližnjo bodočnost. Vsled teh sklepov zahtevamo Slovenci ne prikrasno, ampak enako pravnost slovenskega jezika v uradih vsake vrste; mi zahtevamo slovenska srednja in obrtna učilišča; mi zahtevamo ljudsko šolo z izključno maternim jezikom na verski podlagi in zahtevamo v ta namen take vravnave, katere te omogočijo in zagotovijo; zahtevamo pa tudi odstranjenje vsakih tem smotrom nas-

protujočih, bodisi državnih, bodisi privatnih, vravnave. Te pravice nam izhajajo iz člena 19 temeljnih zakonov; te naše pravice čuvati z vso skrbnostjo in z vsemi sredstvi bo dolžnost slovenskih poslancev.

Edna najvažnejših pravic, katero ima avstrijski državljan in davkoplačevalec, je, da voli svoje zastopnike v državni zbor, kjer se določujejo davki, pa tudi narodne zadeve. Odvisno je torej od volilcev, da nam naši slovenski poslanci izvojujejo pogoje našemu narodnemu obstanku. Zato je neizmerno velike važnosti, kake može da izberejo volilci za državnozbornske poslance. Iz našega štališča priporočujemo slovenskim volilcem na Goriškem, da pazljivo berejo, kar „Slovenec“ piše o lastnostih, katere so potrebne pravemu narodnemu zastopniku.

Naš narod je katolišk, zato tudi njegovi zastopniki morajo biti katoliški možje, ki to ne le po imenu, temveč tudi po svojem mišljenju. Biti morajo možje, ki se na merodajnem mestu ne bodo sramovali priznati pravega katoliškega mišljenja. Na to morate posebno letos gledati, kajti šolsko vprašanje še vedno čaka vgodne rešitve. Še vedno veljajo šolski zakoni, katere je bila sklenila židovsko-liberalna večina.

Izvoljeni pa morajo biti tudi odločni narodnjaki in ne kaki veterinjaki, ki obračajo plašč po vetru, ki se danes bahajo s svojo odločnostjo, jutri pa zopet laskajo narodnim nasprotnikom. Izvoliti pa morate možje, kateri bodo resno hoteli kaj doseči za narod, ne pa mož, ki bi samo vlado napadali v zbornici in z lepimi govori skušali si pridobiti popularnost. Vedeti morate, da govori v parlamentu daleč ne-

majo toliko pomena, nego ga jim mnogi pripisujejo. Navadno se vse že poprej dogovori v klubih in tudi najboljši govor potem nikogar ne prepriča.

Da pa mi Slovenci kaj dosežemo, moramo si pridobiti zaveznikov, kajti naših zastopnikov je premalo, da bi mogli kaj doseči brez pomoči drugih strank, zato pa moramo v državni zbor odposlati take možje, ki bodo mogli pridobiti zaveznikov, in sicer takih, ki bodo nam hoteli, pa tudi mogli kaj pomagati.

Zaveznikov si Slovenci moramo iskati le med desničarji, nemški liberalci bi gotovo nikdar ne podpirali naših teženj. Da pa bomo mogli pridobiti zaveznikov na desnici, morajo naši poslanci biti tistega mišljenja, kakor večina desnice. Biti morajo konservativci v vsakem pogledu. Ako bi mi Slovenci v državni zbor odposlali liberalce, bi ti gotovo med konservativnimi elementi na desnici ne našli potrebnih zaveznikov. Godilo bi se jim kakor Mladočehom, ki pri nemških konservativcih in pri Poljakih zastoj moledujejo za zvezo.

Pri nas so nekaterniki jako navdušeni za zvezo z Mladočehi, kateri se odlikujejo s svojo odločnostjo proti vladi in Nemcem. Mi radi priznavamo, da so Mladočehi jako agilna stranka. Dosedanje njih delovanje je pa bilo vendarle razrušilno, pridobili za Čeha pa dosežajo še niso ničesar. Vseučilišče, uvedanje enakopravnosti pri uradih itd., — vse to so pridobitve Staročehov. Mladočehi so jedino spravo razdri, katera zasluga je pa še vsekako dvomljive vrednosti. Ako vse dobro prevdarimo, moramo priti do preverjenja, da Mladočehi niti resna stranka niso ne. Postavili so se pri vsaki priliki na tako stališče, da je vsak pameten in razsoden človek moral vedeti, da ne bodo ničesar dosegli in da tudi doseči ne morejo. Če-

LISTEK.

O ruskih potnih listih.

Zadnjikrat sem posnel po zanimivi knjigi: „Poljako-rusko državno-cerkveno pravo“, kako strogo so ruske postave gledale „potnega lista“; le to je še dobro, pravi pisatelj v vvodu, da jih uradniki in redarji po vsem in povsod ne izvršujejo. Pisatelj namreč piše:

„Postava in teorija po edni, — izvršitev postav in praksa po drugi strani sta pod rusko vlado dve reči, ki sta edna od druge popolnoma neodvisni. Redar ali katerikoli zastopnik redarstva ima sicer pravico, kadarkoli mu v glavo pade, vsakega preštati po poverilnem listu; če katerega zasadi redar brez lista, potem gorje revežu, ker redar sme z njim skoraj vse početi, tako, da pripravi marsikatero do obupa. Pa je treba tudi znati prav obševati z ruskimi uradniki, in človek z njimi ne sme biti nepreviden.

Če se tak gospod ne žali, potem se on kar ne posluži svoje pravice. Če se kdo ruskemu redarju prikupi, — kar sicer ni težko doseči, — potem sme delati in početi, kar se mu ljubi; tudi v hiše sme vstopiti in krasti, ne, da bi se mu trebalo kazni bati...

Kot „vlačugar“ ali „vagabund“ velja po ruskih postavah ne samo tisti, ki je brez potnega ali poverilnega lista, ampak tudi tisti, ki še nikjer ni vpisan v ljudskih knjigah. Če je pa kdo kje vpisan in če ga potem tudi zasadijo zunaj domače občine brez lista, se mu vsaj ni bati, da ga odženejo v Sibirijo v prognanstvo, ampak občinski predstojnik ga da najprej zvezati in zapreti; v zaporu ga sme imeti, dokler hoče, potem se le ga odda žandarom, da ga zvezanega odženejo v domačo občino.

Iz rečenega je tedaj razvidno, kako važno vlogo ima na Ruskem „potni list“.

Potni list se sme, kakor je, smatrati kakor neko privoljenje, da sme kdo potovati. In vendar to za Rusko ne velja. Toliko redarstvo, kakor tudi vsak ruski prebivalec ve, da sme vsak potovati, kamor mu ljubo in da za to ne potrebuje nikakega posebnega dovoljenja. Potni list mora vsak le zato imeti, da se, če prestopi meje svoje domače občine ali domačega okraja, lahko izkaže kot ruski občan in podanik in da živa ruske državljanske pravice; da ga tedaj ne sme nikdo imeti za „vlačugarja“. Potni list navadno velja za jedno leto, da ni treba vsakokrat nadlegovati redarstva, če hoče kdo kam odpotovati.

Kot neko nadomestilo za potne liste imajo na Ruskem še tako zvane „odpustne liste“.

Tak dokument dobé od svojih predstojnikov uradniki in sploh take osebe, ki službujejo v kak-

javi službi. Kdor ima tako legitimacijo ali odpustni list, mu ni treba svoje službe opravljal, in sme po svoji volji, kamor mu ljubo, odpotovati ali pa tudi doma čas svojega odpusta porabiti za svoje privatne zadeve. Tak uradnik ne potrebuje za poti drugega potnega lista, ker mu zadostuje ta dokument.

Neko drugo nadomestilo za potni list so, kakor že omenjeno, tako zvane „poverilne bukvice“. Vsak prebivalec, ki je dosegel 14. leto, more take bukvice imeti. Vsak prejme te bukvice od redarstvenega urada onega okraja, kjer ima svoje stalno bivališče in kjer je v ljudskem imeniku vpisan. Te bukvice bi prav za prav smele pravi potni list nadomestiti le v domači občini in domačem okraju, pa redarji včasih pogledajo tudi „skoni prsti“, in tako se sme brez potnega lista in samsa s temi bukvicami potovati po celi domači provinci.

Naj omenimo še tako zvane „volčje potne liste“, ki so tudi na Ruskem v rabi. Rus jih imenuje „volčji pasport“. Ruska vlada izplača namreč vsakemu v Sibirijo prognanemu političnemu zločincu majhno svoto denarja, da se preživi. Vsak tak prognan politični zločinec bi potem moral biti vedno pod policijskim nadzorstvom. Kar bi si pa vlada rada prihranila one svote denarja, zato tudi večkrat vstavi to policijsko nadzorstvo čez zločince, prepusti ga njegovi usodi, da naj si z delom svojih rok prisluži vsakdanji kruh; zato pa tudi sme bivati, kjer hoče, samo ne sme prestopiti mej mo-

ko državno pravo vsprejeli so za glavno točko svojega programa. Kaj so pa storili, da bi češko državno pravo tudi dosegli? Ako ne poštevamo govorov v deželnem zboru, prav ničesa. Če so hoteli izvesti tako nalogo, morali bi si poiskati pravih zaveznikov. Namesto tega so se pa sprli z zgodovinskim veleposestvom, katero bi jim bilo pa največ koristilo v tej stvari. Da, s svojimi govori v deželnem zboru, ki se niso prav odlikovali z avstrijskim patriotizmom, zamerili so se na visokih mestih na Dunaji, ker bodo imeli govoriti važno besedo pri vresničenju češkega prava.

S tako stranko se mi Slovenci pač zavzati ne moremo. Odbili bi s tem od sebe vse druge zaveznike in bili bi z Mladočehi vred osamljeni. Naj volitve za Mladočehe še tako ugodno izpadejo, vendar je nemogoče, da bi v zvezi s Slovenci in še kako drugo večjo frakcijo imeli večino. V zbornici pa odločujejo le večina, manjšina je le redko kdaj v tako ugodnem položaju, da se nájno dosti ozirajo. Jasno je torej, da že naš narodni interes zahteva, da na Dunaj odpošljemo le odločno katoliške in narodne možé in se ne smemo dati preslepiti z nobenimi liberalnimi frazami.

Dopisi.

V Gorici, 3. februarja. — Danes je pri nas prav spomladansko vreme in bolniki, ki se tu pa tam vidijo po naših lepih šetališčih, imajo v svojem žalostnem stanu vidno nekaj olajšave. Tako sem včeraj bolnega ptujca, ki je na solcu sedel, ališal zadovoljno drugemu gospodu reči: „Im Paradiese kann es nicht schöner sein“. (V raji ne more lepše biti). To je pa tudi opravičeno poveljanje našega kraja, ker danes je res prav lepo pri nas. Gotovo, da v februarju je vse mogoče, tudi sneg, in naš furlan prav pravi: „Februarut pias di dat“ (februarček je še najhujši). Sicer je svečnica že prinesla ogenj v zemljo, in naši Goričani ter prišli k nam ptujci se bojo že že zadosti na solcu ogrevati.

Ko to pišem se mi nehoté viljuje misel, da bi za Gorico le prav bilo, če bi ne bilo preveč ločena od desnega brega Sočinega, ker edini most, čez katerega hodimo Goričani na ono stran, nam ne more nikakor zadostovati. Prehod z barko pod železničnim mostom, kateri sadnji služi le železničnim vlakom in je le po dobroti občinstvu dovoljen, ne zadostuje in je z marsiktero nadlego zedinjen; prehod v Strašičah je sicer po privatnem mostu mogoč, pa se more vsaki čas odpovedati, in občinstvu ne zadostuje: jaz toraj menim, da bo treba enkrat na to misliti, da furlanska stran naše dežele dobi „pri barki“ svoj most, da ne bojo morali ljudje, ki pridejo iz Furlanije in tiste slovenske občine, katerim stari most ni pritočen, delati takih ovinkov, da pridejo v Gorico, kakor zdaj. Sicer pa tudi z imenovanim mostom ne bi bilo vatreženo vsem potrebam; tudi med Solkanom in Sant Mavrom je potreben most in bi bil jako

kovsko in petrograško provincije, kakor mu je tudi zabranjen vstop v zahodne (litovanske) in provincije nekdanjega poljskega kraljestva. To olajšanje ni sicer popolna amnestija, ali vendar je neko pomiloščenje. Tako pomiloščenemu zločincu izda policijaki urad spričalo, vsled katerega se smo bolj prosto gibali. In to spričalo se imenuje „volčji potni list“ (volčji pasport). To ime pride menda od tod, ker take osebe nekdanj niso imele dalje časa na ednem in istem kraju prebivati, ker so jih ali redarji drugam pregnali ali pa so jih ljudje sami iz kraja zalovili. Redarji so jih čez nekoliko časa morali po postavi izgnati, ljudstvo pa jih je zapodilo, da bi se o njem ne sumilo, kakor da daja potuho političnim zločincem. Zato je dal vsak, ki je imel tak „volčji potni list“, primerjati pravemu volku, katerega tudi ne trpijo, kjer ljudje prebivajo. Pravijo, da je že zdaj nekaj takih političnih zločincev z „volčjim potnim listom“, ki smejo le nekoliko časa na ednem in istem kraju bivati, in ko določeni čas poteče, morajo spet prijeti za potno torbo in palico, in odpotovati, pa spet le za nekaj časa, v drugi kraj. Reveži so podobni „večnemu Judu“, ker ne najdejo nikjer stalnega miru in pokoja.

(Dalje prih.)

I. I.

koristen in tudi potrebovan, ker le sedanji Sočini prehodi zabranjujejo, da bi Briči porabljali mnogo krajšo pot, ki jih veže s hribi in s svetlo Goro.

Ko že govorim o prehodih čez Sočo, zakaj ne bi imenoval tudi prehoda v Ročinju, na Kamnjah in v Čezsoči, ki so vredni, da bi se z mostovi ne le olajšali, ampak skoraj omogočili? Jaz pa tudi ne smem zabiti slavnega mosta pri sv. Luciji, ki je menda jako poškodovan in se zaradi svoje koristnosti ne sme zanemariti.

Mostovi čez Idrijco so zdaj še precej v dobrem stanu, posebno, odkar stoji most na marmorovih stebrih, ki veže Šebreljako stran z desnim bregom Idrijce in ki kaže, koliko zmora razumna vestrajnost naših hribovcev, osebno pa Šebreljcev, in ki se bo še poznim rodovom kazal kot znamenitost. Ta most pa zamore še posebno potreben biti, ker cesta, ki zdaj pelje iz Jerkna v dolnjo Tribuš po desnem bregu Idrijce se bo morala zaradi zimskih snežnih plazov morda preločiti na levi breg, kjer se ni bati onih plazov.

Še mnogo pa bo skrbeli posebno pa baški, po hotenjski dolini in drugod, posebno v tolminskih in bolških hribih potem v tribuški dolini in na trnovski strani in proti Kotu, če hočemo, da se naši hribi ne bojo imenovali, da so nedostopni.

Skoraj sem pozabil, da sem v Gorici, ker tu je treba tudi na Ipavsko stran malo pomisliti, kajti v vsaj naši lepi deželici se mora ipavska dolina najlepši imenovati.

A ta lepa in rodovita dolina, ki je nekdanj vidila starorimske vozove in konje in legijone, ki so počivali v Ajdovščini, da so se od tam navkreber pomikali skoz Hrušico v Logatec in naprej proti sedanjemu Dunaju, ta lepa dolina je preveč zapuščena, kajti železnica zidana čez Kras jo je popolnoma prezrla in nekdanja rimska cesta, ki je v starodavnih časih krasila to dolino, se nahaja sedaj, kakor v posemeh, v zvezdah. Ta stran naše dežele, če se drugače prežre z veliko železnico, jo pa mora dobiti pod imenom lokalna železnica.

V Gorici sem in vendar moj duh hiti čez vso goriško deželo, in kadar pridem k sebi, vidim svoja vsakdanja opravila, ki mi ne pusté, da bi danes še kaj pisal, pa ne le o vremenu, kakor sem začel.

V Ljubljani, 30. januarja. — Ne bodi žal „Sočinim“ čitateljem, če poročam, da pri nas vzbujajo pozornost moji dopisi, in to tembolj, ker tukaj nekateri vidijo, da se v Gorici tudi na Kranjsko ozirajo, in niste preveč sami svoji, kakor se to prerado godi drugod, da se Slovenci premalo ozirajo na svojo središče in ne iščejo nikakor imeti dotike s središčem. Češ, saj mi ob straneh smo v narodni nevarnosti, prebivalci bele Ljubljane pa ne, ker oni že imajo vse svoje reči na varnem.

Jaz sem z marsikterim o tem govoril, a nikdo ne daja prav trditvam slovenskih separatistov, ker prav res nismo še tako daleč prišli, da bi mogli mirni biti, kajti nobeden ne vé, kaj zna jutri priti, in kakor smo prišli do narodnega deželne predsednika, prav tako znamo priti tudi do njemu nasprotnega moža, ki nam dá občutiti, kaj se vse zamore zgoditi nam v kvar. Jaz mislim, da te besede so prave in prav previdne.

Ko Vam tako pišem, pa moram odkritosrčno povedati, da mi Slovenci tudi ne smemo svojo „belo Ljubljano“ smatrati kot središče le narodnega življenja, ampak da moramo tukaj tudi drugo stran obdelavati, ki Slovence ne nič manj v srce priira stena, ko je narodnost, in jaz iz vsega prepričanja trdim, da se Slovenec te strani še bolj zavéda, ko se zavéda narodnosti. To je vérska stran, kajti vsi Slovenci brez znamenite izjeme se zavédamo, da smo katoličani, in to zavest je pri našem narodu toliko živa, da zamore prenašati celo skušnjo prvih kristjanov. Zaradi tega se tu v več krogih srčno pozdravlja misel katoliškega političnega shoda za vse Slovence, ki vresničena, bi nam dajala v vseh ozirih več nad, ko nam jo daja posebno leta 1848 naglašena zedinjena „Slovenija“.

Naj se le poskuša s katoliškim shodom vseh Slovencev in jaz sem prepričan, da tak shod bi bil bolj velikansk, ko katerikoli tabor.

In pri takem katoliškem društvu in pri takem shodu bi se ne smelo ostati, ker tudi drugod po Avstriji bivajo katoličani, ki bi zamogli enako postopati. In v senoi takih predhodnih shodov in sledečih jim društev bi se dalo mnogo storiti, kar mi Slovenci drugače nikdar ne bomo dosegli.

Na Dobravem, 1. februarja. Pred kratkim sem naletel na nekem malem griču, ki je obraščen s borovim gozdičem, na borovega prela. Ta mrčes je zelo velika škodljivka borovcem, ker mu perje (igle) objeda. Kar so človeku pljuka, to je rastlinam perje in kakor vničuje tuberkulozni „bacilus“ člo-

veške pljuka, tako vgonobi borovi prelec perje (igle) tega drevesa. — Dr. Koch-a so razglaševali kot odrešenika človeštva, ker je menda iznašel sredstvo, ki pokončuje vničevalca človeških pljuk. Določili so temu zdravniku zaradi njegove iznajdba ogromne nagrade, odlikovali so ga na vse mogoče načine, — pruski cesar podelil mu je celo red črnega orla. Zdaj pa, ko se javijo žalostni učinki „kochin“-e, potihnili so slavospevi po časopisih in že se oglašajo zdravniške celebritete, ki odločno svarijo pred rabo strupenega uničevalca tuberkuloznih bacilov. — Ker moja iznajdba, kako da se vgonobi borovi prelec, ni tako važna, kakor iznajdba dr. Koch-a, in ker tudi ponosrečni vseh ne bo imel tako žalostnih posledic, zato objavim moje sredstvo, če tudi zaradi tega ne dosežem ne nagrade, ne odlikovanja.

Ko sem na omenjenem griču naletel na bivaljke borovih prelecov, (bili so že v zapredku,) odrezal sem vejico in jo z zapredkom vred sežgal ter na ta način vgonobil stotino in stotine teh škodljivk. Priporočam vsem lastnikom borovih nasadov, da še dočasnno pregledajo drevo za drevesom ter vsako zalogo z ognjem pokončajo. — ker prepozno bi bilo boriti se proti temu škodljivemu mrčesu, kadar se iz zapredka razpelje.

A. G.

(Doznali smo, da se ta škodljivka tudi na Kran nahaja. Torej pozor! Ob enem pa opominjamo, da je ravno zdaj najbolj vgođen čas, da se zalege raznovrstnih škodljivih drevesnih mrčesov z ognjem pokončujejo. Vred.)

Z dežele, dne 3. februarja 1891. Da ostanem mož beseda, hočem nadaljevati: hočem svoje mnenje napisati glede ročnih del in kmetijske šole.

Se vé, da marsikomu se bo to prav čudno zdelo, kako morem jest kot možki pisati o ženskih ročnih delih; pa potolažite se, jest sem v tem že toliko podučn, da zamorem nekoliko pisati tudi o tem. Ako smé biti možki nadzornik ženskih ročnih del, smé biti tudi kritik možki. Ker pa je moj namen pisati le o pravi koristi šole, ne hodem se tu ustrašiti pisati tudi o ženskih ročnih delih.

Kdo tega ne vé, da v vsakem kraju, kjer je nastavljena le ona sama učiteljska moč, je najprva skrb ta, da se k učitelju dobi tudi učiteljica ročnih del. Kdo tega zopet ne vé, da se tudi v vsakem kraju dobi prav lahko taka ženska, ki umé kaj spratno kačko (Hacknadel) v rokah vrteti, no saj to, če se podučuje 4 ure na teden, po desetih mesecih naredi se pobotnica na davkarijo za 60 glit, in t di dobri so, kakor bi jih gospodinja za maslo dobila.

Bog ne daj, da bi bil moj namen tu podtikati nes pamet tem, ki to dovoljujejo. Pač pa véči morem, da tu oni nimajo pravega podučila, in tako gre naprej leto za letom. Veste, kaj je na deželi neobhodno potrebno v šoli za ženske ročne dela? Prve leto učenke na deželi niso za tak nauk. Z drugim letom pa naj se kar naravnost začnejo deklice podučevati v pletenji nogovic. Kakor mi moja sosedka pripoveduje, (in ta ima 3 deklice v šoli,) tak nauk je počasen, pa gotov in koristen. Nogovice mora imeti vsakdo in te plesti naj bi se deklice hitro učile. V tem zamore učiteljica tudi dajati svojim učenkam nalogo, da lahko doma kaj izdelujejo. Vsaka hiša že tako ima katero žensko, da, ako deklica ne ve naprej, lahko pomaga. Smešno je viditi plesti nogovice take deklice, ki se naj prvo kačkati učijo. Do nogovic tudi taka punica veselja nima, ker to gré bolj počasno, kakor s kačko. Kako smešno se ti vidi, ko se naletiš v kako kmetčko hišo. Že odraseno deklico vidiš morebiti celo preproge za okna kačkati, nogovice ima pa brez pete, ker si jih podplesti ne zna.

Bolj odrasle deklice, npr. že v četrtem in petem šolskem letu, naj bi se učile šivati, a to ne iz izglednic, kakor se navadno godi. Vsaka deklica ima potrebo si narediti predpasnik, zarobiti rutico; to naj si seboj vzame in tu naj jej učiteljica pomaga. Od začetka pojde slabo, potem pa vedno bolje.

Koliko bo to našim kmetom pomagalo, ako bodo hčere znale same plesti in šivati! Vsaj za krpanje bi se šivilje ne iskale. Se vé, da na tak način bi se ne napolnile omare z kačkanimi mrežami, da se z njimi nadzorniki slepe, pa doseglo bi se mnogo več, kakor zdaj. Treba bi bilo takim učiteljicam obljubiti nagrade po vspehu, ne pa kar zavezano plačilo dajati, ne zmané se za to, ali so naredile kaj ali pa ne. Kačkanje, vezenje, in znanjanje, naj bi se pridnejšim deklicam dalo zadnje leto za namaček. Drugače je glede tega na mestu, kjer se živi in giba v tem celo življenje. Glejte tudi tu, da ne boste denarja nespotrebno izdajali; odpade morda kaka drobčina za redno zavezane učiteljice.

Teško mi je pisati o kmetijski šoli, ker lahko rečem, da jo nisem od znotraj še nikoli vidil, pa tudi za to, ker vsi jo hvalijo, da je izvrstna. Ne zamerite toraj, ako tu nekoliko opazek izrečem. Kmetijska šola je združena s preogromnimi stroški. Vsaka po-

tu ne bom omenjal, ampak le, kar se tiče učiteljev, ker ti dopisi so namenjeni za njih korist.

Pomiselite, koliko se je izdalo v 20 letih učiteljem za obiskovanje kmetijskih tečajev, in koliko se je s tem doseglo. Poznam take učitelje, ki so obiskali po dva in tri take tečaje, pa še šolskega vrta nimajo. Zato raj, če kot pametno spoznate, poslušajte moj svet: Denar ki ga imate potrositi za take tečaje, obrnite za zboljšanje učiteljskih plač. Iz šole na kmetih odstranite kak nepotreben nauk, pa denite namesto kmetijstva, ali pa namesto nadaljevalnih tečajev nalog naj se otroci uče edino le kmetijstva, prikrbite vsakemu učitelju šolski vrt, v katerem bo zamo-gel otroke učiti, pridnim takim učenecem pa naklonite za njih prid kako orodje, da ga bojo kmetijsko rabili, in svojim staršem ter bratom pokazali kako se rabi in kaj se stori ali onim doseže.

Se vé, da mi bo tu kdo ugovarjal: kako bodo pa učitelji učili, če sami ne bodo znali? Ne bojte se! Ako se dajo po knjigah izučiti tako imenovani namonki v vseh težavnih strokah, toliko več se bo doseglo tu, ker imajo naši učitelji že vsi začetek v šoli, večina jih je kmečkih sinov, in pa strokovnjakov, ki kufje in časopisov se ne manjka. Le prekusite, boste vidili, da tudi učitelji bodo hvaležnim sročem vzeli v svojo odgovornost take nauke, ki jim bodo samim na veselje in korist. Kader pa kličete učitelje na kmetijske tečaje, potrosite mnogo denarja, učitelji ga potrosijo v mestu prav lahko zraven svoje plače, domu se pa vrnejo žalostni, kakor bi jih ne Galejo vlekel, ker vedo, kako grenak kruh morajo jesti, in še tega ni dovolj. Ako ste v resnici omikani, pa ne dajte z učiteljem tako postopati kakor nekdanj, ko je moral učitelj še kot čednik hoditi od hiše do hiše iskat si svoje hrane.

Resnicoljub.

S Cerkijanskega, 3. februarja. (Ljudsko šotje. Cerkijanski župan. Rimski Katolik. Volitve). Letos nas štejejo. Koliko so nas našli, ne vem. Po narodnosti bomo večinoma Slovenci. Pravim, večinoma, ker tu pa tam vtegnejo vpisani za Nemce ali Laha moža, ktereja je slovenska mati povila, pa se s ozirom na „občevalni jezik“ štiti oblastnega svojo mater zatajiti, ker govori doma z otroci nemški ali italijanski. Takih ne more biti mnogo, le izjeme so; toda te izjeme množijo ljudi neslovenske narodnosti. Tisti, ki smo se nekaj več šolali, zapisali bi lahko kot „občevalni jezik“ več jezikov hkratu, n. pr. nemško-slovenski, ali pa, italijansko-slovenski, ali pa celo vse tri ob enem, ker radi v vseh občujemo, zlasti plemenito ali pa kedar gré za denar.

Neked štejejo letos tudi župane, pa ne, da bi izvedeli, koliko jih je, ampak da bi svet vedel, koliko veljajo. Nekemu dopisniku, mlademu kot rosa, se je sľubilo rešetati župana Cerkijanskega. Opeknel se je pa pri tem delu, ker ni vedel, kakó je bilo v Cerknem tedaj, ko oče Petron ni še županil. Nekaj je s tem pa vendar-le dosegel: Poučil ga je sorojak, da pod sedanjó občinsko vlado ne trpi Cerkno, ampak županova — mošnja.

Le enega letos ne štejejo, akoravno bi bil rad štet. Veste, kdo je ta? Tam doli ga imate, v lepi solnčni Gorici. „Rimskega Katolika“ vrednik je ta mož. Na prestrojenih platnicah, (prve so bile prešabe) prvega letošnjega zvezka toži, da ga ne marajo več. Veste kaj, g. vrednik, povejte mu v mojem imenu na uho, temu doktorju sv. Pisma (oprostito, da se poslužujem velicega P), da ni sam, ktereja je doletela ta huda „nesreča“. Tam gore na Dunaji je živel mož, Schuselka (Žuželka) mu je bilo ime. Izdal je list, kteremu je dal ime „Reform“. Razpravljal je v njem mnogovratna vprašanja, pobijal je zmote največjih listov in, ali mislite, da je imel kak boj z njim? Nobenega ne, vse je molčalo. Resnice mu niso mogli ovreči, sprijazniti se z njó jim pa ni kazalo, sklenili so toraj vničiti ga s trdim molčanjem. Oni so molčali, drugi so pa na glas govorili. Čitali so njegovo „Reform“ s pravo slastjó učenjaki na glasu in moške priznane zrelosti in veljave. — Vrnilo se domov. Koliko so jih že izrekli dr. Mahnič! Koliko pridevkov so mu že dali, ali so pa bili že kedaj z njim zn. nstven boj? Do zdaj še ne. Zakaj pa ne? Upajo se ne.

Slovenci imamo „družbo sv. Mohora“, družbo, s kakoršno se primeroma ne more ponešati nobeden drug narod Primeroma, pravim, kajti malo nas je in koliko knjig pošilja ta literarni zavod vsako leto mej ljudstvo naše! In kdo je kumoval temu društvu pri rojstvu njegovem? Noben drugi ne, kot pedagog-velikan brez fráz, pokojni knezo-škof Slomšek. S ponosom izgovarja Slovenec Slomškovo častljivo ime, s ponosom imenuje tudi dete njegovo „družbo sv. Mohora“.

Ne zamerite, če Vam rečem na vsa usta: Ponosni smemo biti tudi na „Rimskega Katolika“ in vrednika njegovega dr. Mahniča. Mož, ki toliko vé in ima toliko poguma literarni boj biti z vsakim, ki mu pot sapira, je vreden hvale in zahvale razumnistva slovenskega.

„Dite quel, che volete, sia invidia, o sia dispetto, Chi si distingue al mondo, merita stima e affetto“.

Lejte, no! Še nekaj bi bil skoro pozabil. Štetja ne bo še konec. Volitve za državni zbor so napovedane. Duhovi so se začeli že gibati, Guelfi in Gibelini prihajajo na dan. Štelo se bo v kratkem: toliko jih imamo mi, toliko jih imate pa vi. O tem štetji ne maram govoriti, le toliko Vam rečem na uho: Es kommt selten etwas Besseres nach.

Od nekod, 5. februarja 1891.

V občnem zboru „Sloge“ dne 22. septembra 1890 povdarjal je dotrajni njen predsednik dr. vitez Tonkli, da je zraven drugega tudi vatanovitev in vzdrževanja slovenske dekliške šole in otroškega vrta zasluga tega društva, in da je on kot predsednik leto za letom nabral po več stotakov za te narodne zavode.

V plačilo za vse ta dobrôte prejel je brž takrat po nasprotni stranke ognjevitih govornikov Dr. R. in župniku G. v ohran očitovanje: „Čemu treba tega nabiranja, ker ima mestni magistrat postavno dolžnost oskrbovati te slovenske zavode in če magistrat tega ni storil, je tega kriv edino le vitez Tonkli kot malomaren predsednik „Sloge“.

To očitovanje je pri vernih poslušalcih doseglo, da so ga pahili iz predsedniškega stola in tudi iz odbora „Sloge“.

Preteklo je od tega že nekaj mesecev in imenovanih slovenskih zavodov le še ne oskrbuje goriško mesto; ker so ali bodo izostali tudi dunajski stotaki, treba skrbeti za potrebni denar, na razne, tudi sitne načine. n. pr. treba blagim gospodilnam, učiteljicam, poberaje doneske po hišah težko sopati celo v 3.tje nadstropje, in oditi brez daru in prijazne besede.

Ravno sedaj je ugoden trenotek hitro in lahko pomagati iz te zadrege. Žal, da sem zadržan, vdeležiti se danes občnega zbora „Sloge“, ki bo postavljati kandidate za državni zbor, ker hotel bi predlagati brerpogojno g. viteza dr. Tonklija kot kandidata že le edinega tega razloga, ker tako bi bilo prenebrljeno za narodne potrebe na Gorškem, toraj tudi za imenovana zavoda. Saj mora še dobro biti v spominu tudi g. „Slogarjem“, da se je vitez T. slovesno pred celim svetom zavezal v „Poslanem“ Soče št. 48 ad 29. novembra 1889 odstopti za slov. narodni dom in za slov. otroški vrt in dekliško šolo, onih 80.000 gld. (!) katere mu je prisodila „Nova S.“ v 2. in 4. štef. I. tečaja kot prih državnemu poslancu.

„Nova Soča“ pa je njenim pristašem vir resnice. kakor Turku Koran. Ergo hic Rhodus —; Če ni Vaše rodoljubje le piškava fraza, sedaj je prilika pridobiti ta lep (80.000 gld.) denar za slovensko narodno stvar! (Vaša želja se ni zgodila. — Vred.)

Politični pregled

Notranje dežele.

Volitve v državni zbor. Razne stranke po vseh avstrijskih deželah se pripravljajo na vse kriptje, da bi čas, ki je odločen za priprave k volitvam, kar najbolje vporabili v svojo korist. — Na Dunaji si stopajo že po shodih nasproti židovski liberalci, združeni z demokrati, na nasprotni strani pa antisemitje. Osnovali so na Dunaji tudi osredni socijalno-demokratski volilni odbor za voditev državnozbornih volitev; v vsaki deželi pa se ima še posebej osnovati deželni volilni odbor in po vseh kronovinah nameravajo pristaši socijalno-demokratske stranke spovati ljudske volilne shode. Vdeleževali se bodo pa pristaši socijalno-demokratske stranke volilnih shodov tudi drugih političnih strank, na katerih bodo pojasnevali svoja načela in stavili vprašanja na državnozbornske kandidate. Tudi se izdajo male kajizice, kjer se bo našel pouk za volilno agitacijo. Vidi se, da avstrijski socialisti še precej dobro pobirajo stopinje nemških socijal-demokratov. — Na gorenjem Avstrijskem je pričelo katoliško-politično društvo svoje delovanje in upati je, da vkljub nasprotovanju gorenje Avstrijska zopet pošlje večino konservativnih mož v državni zbor. — V Gradcu sklicujejo nemški liberalci skupni shod nemško-liberalne stranke. „Grazer Volksblatt“, razpravljaje priprave za državnozbornske

volitve, očita grofu Taaffe-ju, da je katolike okanil v šolskem vprašanju in da zato z ne-zaupanjem spremljejo katoliški krogi njegovo delovanje. — Na Koroškem je katoliško-politično in gospodarsko društvo za koroške Slovence izdalo volilni oklic in upati je, da se posreči združeni konservativni stranki Slovencev in Nemcev, da izbrisejo grdi madež koroški deželi, ki ni imela dosedaj nobenega konservativnega poslanca v državnem zboru, ter da izvolijo vsaj nekaj poslancev pravih načel.

Vnanje dežele.

Ruski list „Novoje Vremja“ govori o razpustitvi državnega zbora avstrijskega ter piše: „Avstrija more obstati le tedaj, ako jemlje v poštev opravičene želje Nemcev in Slovanov. Program grofa Taaffeja, težeč po spravi mej avstrijskimi narodi, ni utopija Niti Bismarckov dualizem, ki je porodil hegemonijo Nemcev, niti mladočeški šovinizem nista zmožna napraviti red v Avstriji. Red se da napraviti samo po enakopravnosti vseh in zato je grof Taaffe, koji vživa zaupanje krone, avstrijska potreba, koji vživa zaupanje krone, avstrijska potreba.

Srbska ministerska kriza je rešena: vlada ostane na svojem mestu. Državni svetnik Milosavljević imenovan je ministrom za notranje zadeve. Milosavljević zahteval bode v skupščini, da se tiskovni zakon vrne dotičnemu odsaku, da more on, (minister), tam označiti svoje stališče.

Italijanski parlament napravil je vsej evropski diplomaciji velik križ bez račun; dogodilo se je, kar ne bi bil nikdo pričakoval: ministerstvo Crispijevo je padlo. Dne 31. januarja obravnaval je italijanski parlament ob postavnem načrtu, tikajočem se provizoričnega vravnjanja vvozne carine in pristojbin za izdelovanje spirita. Mej debato spozabil se je Crispi ter žalil že vmrle državnike. Besede Crispijeve so povzročile silen vihar. Poslanec Luzzatti je rekel, da hoče glasovati proti postavnemu načrtu, ker je Crispi razžallil osebe, katere je govornik v svojem življenju najbolj spoštoval. Crispi se je potem izgovarjal, da ni hotel nikogar razžalliti. Ali nič mu ni pomagalo: po vladi vsprejeti dnevni red, kojega je predlagal poslanec Villa, odklonili so z 186 proti 123 glasovi. Vsed tega glasovanja podalo je ministerstvo svojo ostavko. Po Italiji je vse razburjeno.

Domače vesti.

Finančni minister Dunajewski je na svojo prošnjo vsled bolezní vpokojen. Cesar mu je pri tej priliki podelil veliki križ sv. Štefanovega reda in ga ob ednem imenoval članom gosposke saborice. Finančni minister je pa postal baron Steinbach, do zdaj sekcijski načelnik v justičnem ministerstvu.

Preč. Pater Evstahij Ozimek praznoval je na Svečnico dne 2. t. m. v frančiškanski cerkvi v Ljubljani pčdesetletnico svojih slovesnih samostanskih obljub. Bil je rojen dne 24. januarja 1817 v St. Vidu pri Zatični; dne 25. septembra 1838 je stopil v red sv. Frančiška, slovesno obljubil dne 2. februarja 1841. l.; v mašnika bil je posvečen dne 12. marca 1842. Po dokončanih študijah prišel je v Gorico, kjer je deloval na samostanskem učilišču nekoliko časa kot suplent za matematiko in fiziko in pozneje, ko je preстал skušnjo, kot pravi lektor (profesor) 43 let. Večina redovnih duhovnikov te provincije imenuje P. Evstahija svojega učenika. Dne 6. marca 1884 zapustil je Gorico. Zdej živi svojemu pastirskemu poklicu v Ljubljani. Njegove zasluge pripisnara cela redovniška provincija; dala mu je častno ime: „Pater provinciae“. Dal Bog, da zamo-remo k letu o njegovi zlati maši poročati!

Priprave za državnozbornske volitve delajo se zaporedoma. Katoliško-politično društvo „Circolo cattolico“ imelo je že dne 27. januarja izvanredni občni zbor, na katerim je proglasilo mnogr. Jordana, stolnega prošta, kandidatom državnozbornskega poslanca za kmetke občine v ravnioti, t. j. za italijanski oddelak naše poknežene grofije, in za tiste slovenske kraje ki v uradnih sadovah pripadajo okraj-

neinu glavarstvu v Gradškem. Občni zbor „Sloga“ se je dne 5. t. m. izrekel, da bo kandidaturu mnešt. Jordana podpiral. V „Corriere“ pa boremu, da se za to mesto poganjata liberalca dr. Lovisoni in dr. Marani ter klerikalec dr. Frapperti in bankir Vovog in da nekateri odgovarjajo župnika Zurmara, da naj se kandidatom priglasi.

Prejv. g. grofa Coronini-ja vprejelo so vse stranke kandidatom. Kandidaturi kneza Hohenlohe-ja v skupini veleposelnikov nameravajo postaviti proti kandidatu g. grofa Alfreda Coronini-ja, za katerega se je tudi „Sloga“ izreкла.

Osebnosti. Dosedanji voditelj c. k. okraj. sodišča v Tolminu, g. avstrijalec Frano Kodrič, je šel te dni k c. k. okrajnemu sodišču v Rovinj. Na njegovo mesto je prišel dosedanji sodnik v Cerknem, g. Milovčič, rojen v Vrbanju na otoku Krku. Sledoval je, predno je bil imenovan za sodnika, v Cerknem, v Tolminu in Kanalu ter govori in piše slovenski. Dole delita s njim dva adjunkta, oba doktorje prava in enega knjižnega imena: Dr. Henrik Krammer in dr. Henrik Thuma. Prvi je že delal časa v Tolminu in je vodil zasedbe tudi v Cerknem sodnijska opravila, drugi je bil ni davno še tega imenovan adjunktom ob sedežem v Tolminu. Pri njem je to omembe vredno, da je bil prej učitelj in da je šele potem devrnil gimnazijo, ko je dal učiteljskemu stanu slovo. Hvalijo ga, da uraduje v tistem jeziku, katerega govori stranke. V Cerkno je šel pretekli teden za sodnika g. A. pl. Lindemana, dosedanji adjunkt pri c. k. okrajni sodnji v Gorici.

Odlikovanje. Okrajni glavar na Voleskem, g. Jettmar je imenovan namestniškim svetovalcem.

Imenovanje. Finančni minister je imenoval finančnega komisarja Miroslava Kaderska finančnim sekretarjem v obseju tržaške finančne direkcije.

Poštni oficijal Albert Hermann imenovan je poštanim kontrolorjem.

Na podlagi ljudskega štetja bilo je koncem 1890 l. v Gorici 20.645 prebivalcev; ako se došteje 1074 vojakov, skupno 21.719 ljudi. Koncem 1880. l. bilo je v Gorici 19.408 prebivalcev in 1590 vojakov. Prebivalstvo se je torej pomnožilo za 1297 ljudi: število vojakov se je pa skrhilo za 516 oseb.

Dopolnilne volitve za kupčijsko in obrtnijsko zbornico goriško vršile so se dne 27., 30. in 31. januarja. Pri tej priliki so slovenski kandidati dosegli vseh, kakoršnega Italijani gotovo niso pričakovali. V skupini za trgovinsko zbornico, kjer je vpisanih 390 volilcev, vdobili so: g. Danilo Godina, župan v Ajdovščini, 157 glasov, g. And. Kooijandčič, deželni poslanec, 154 glasov in g. And. Konjedič, župan v Deskleu (Plava), 152 glasov. Umetno pa je, da bi bil vseh še sijajniši, ko bi bil imenik volilcev pravilno sestavljen. „Corriere“, iz katerega smo te številke posneli, izliva zaradi tega še posebno svoj žolč na Slovence, ker jezi ga, da so vdobili izvoljeni odborniki v kljub nevmorne agitacije le po 224, 223 in 215 glasov.

Volitve državnoborah poslancev za dežele, zastopane v državnem zboru na Dunaji, vršila se bodo v nastopnem redu: Skupina

voli dne:	za kmečke občine	za mesta in trgo	za kučiji, ako in obrtniško zbornico	za veleposlastvo
Na Čerknem	2 marca	4 marca	6 marca	7 marca
V Dalmaciji	16 marca	18 marca	19 marca	21 marca
V Galiciji	2 marca	4 marca	6 marca	7 marca
Na Spodnjavstrijskem	2 marca	5 marca	9 marca	10 marca
Na Goriščavstrijskem	28 febr.	2 marca	5 marca	7 marca
Na Silesavstrijskem	2 marca	4 marca	—	6 marca
Na Stajarskem	6 marca	9 marca	11 marca	12 marca
Na Koroškem	6 marca	7 marca	9 marca	10 marca
Na Kranjskem	6 marca	5 marca	6 marca	7 marca
V Belovini	2 marca	4 marca	6 marca	7 marca
Na Meravskem	2 marca	4 marca	6 marca	6 marca
V Štajerski	3 marca	5 marca	6 marca	7 marca
Na Tirolskem	7 marca	9 marca	10 marca	11 marca
Na Predaljskem	7 marca	9 marca	10 marca	—
V Istriji	4 marca	6 marca	8 marca	9 marca
Na Goriško-Gradiskem	4 marca	6 marca	8 marca	9 marca

V Trstu voli za mesto in okoliko prvi volilni razred dne 27. februarja, drugi in tretji volilni razred dne 2. marca in četrti volilni razred dne 5. marca. Kupčijska in obrtnijska zbornica voli pa dne 8. marca.

Izvanredni občni zbor društva „Sloga“ obiskalo je mnogo udov iz goriške okolice. Zastopani so bili tudi ajdovski sodnijski okraj; tudi od drugih so bili posamezniki navzoči. Duhovnikov bilo je, da ne omenjam odbornikov, prisotnih pet. Ker je bil g.

predsednik zadrtan, vodil je zborovanje g. podpredsednik dr. R. Al. Rojce. V nagovoru razložil je namen zborovanja ter prepustil besedo g. Gaberščku, vredniku „Nove Soče.“ Ta gospod prebere dolgo razmotranje s ozirom na državoborake volitve. Obligatni predmet bilo je grdenje viteza dr. Tonkli-ja in zanikanje njegovega delovanja na kerist slovenskega naroda na Goriškem. Pridrži si je g. čitatelj pravico, da na morebitne vgovore svoje trditve pojasni. — Bil je skromen vgovor, da naj se očitane vit. dr. Tonkli-ju tudi dejansko, — s fakti, — dokaže. Na to povzame besedo g. Figelj, (polni naslov opustimo, da ne žalimo udeležence, katero zastopa) ter povdarja, da vit. dr. Tonkli-ja že (četa ni povedal — 1873!) ob času, ko se je dr. Lavrič poganjal za državoborakega poslanca, za dr. Tonkli-ja nobeden ni maral, (akoravno se je vršila odja volitev med dr. Tonkljem in c. k. okr. glavarjem Winklerjem.) Nadaljeval je, da dr. Tonkli ni delal nič, nič, nič. — Vamilični živoklici so ga vstavili in na vprašanje g. dr. Rojca izpovedal je, da nima ničesar dodati.

„Ton.“ v kakorinem se obravnjuje zdej pri obnem zboru društva „Sloga.“ kaže, da nekateri gospodje niti olikanega Slovence niso čitali, potem pa zatrjujejo, da so na odovi — vzorniki G. Gaberšček je, pojasnovaje pričakovane egovore, sam sebe v tem nezaslišanem „tonu“ prekosil. O priliki bomo o tem kaj povedali.

Na podlagi dopisov: društva „Zavednost“ v Podmelcu, v. č. g. kurata Kranjca v Soči, č. g. vikarja, Jarca na Libušnjem, v. č. g. župnika Grča v Čepovanu in g. (kojega ime je ostala tajnost društvenega odbora,) iz Ajdovščine je zbor na poziv g. dr. Rojca proglasil kandidatom državoborakega poslanca, za kmetake občine slovenskega oddelka na Goriškem pred. g. dr. Ant. Gregorčiča.

Mi pa smo in ostanemo te-le misli: Imeli smo državnega poslanca, na katerega smo smeli ponosni biti, moža, čegar vodilo je vedno bilo: „vse za vero, dom, in cesarja!“, moža spretnega v parlamentarnem življenju, kateri je s pomočjo saneljivih zaveznikov za nas goriške Slovence veliko pridobil. — Dr. vitez Tonkli je bil in bo naš državni poslanec, — ker nočemo, da bi nam inostranci očitali, da ga nismo bili vredni, kar bi se po vsrj pravici zgodilo, ako bi si iskali drugega zastopnika, ki nam ne more dati poročstva, da bode mogel s takim uspehom delovati za narod slovenski na Goriškem.

Potrjene izvolitve. Njegovo veličanstvo ptdilo je izvolitev dr. Ferdinanda Pitterija tržaškim županom. Danes o poludne bila je slovesna instalacija. — Trgovinski minister potrdil je izvolitev Karla barona Reinelta, predsednikom, in Frana Dimmerja podpredsednikom trgovske in obrtne zbornice tržake.

Že zopet samomor. Kakor poroča „Corriere“ v št. 14 z dne 31. januarja t. l., našli so dne 29. januarja t. l. nekega J. D. obešenega blizo Panovca.

Schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 60 kr

bis fl. 15.65 per Meter — glatt und gemustert (ca. 240 var. Qual. u. 2000 v. Farben und Dessins z.) vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Heussberg (K. u. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Vabilo.

K obnemu zboru dne 9. februarja 1891 ob 11. uri predpoldne v društvenih prostorih ulica Ascoli št. 1.

Dnevni red:

1. Poročilo za društveno leto 1890.
2. Potrditev računa za leto 1890.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva.
5. Volitev nadzorstva.

Goriška ljudska posojilnica,

v Gorici, dne 25. januarja 1891.

Ravnateljstvo.

Polnja blaga dobro spravljeno in pošiljano prosto!

Teodor Slabanja

rebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priporoča se vljudo pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in o odja najnovejše oblike, kot: monstrane, kelihoi itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrti. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja.

Polnja blaga dobro spravljeno in pošiljano prosto!

5 do 10 gld. na dar

prisluzi gotovo

brez da mu je treba glavnice na lastni dobiček ali zgubo, kdor prevzame razprodajo postavno dovoljenih lozov in državnih denaravljavnih papirjev. — Ponudbe je pošiljati:

„Lose“ an die Annoncen-Expedition

J. Danneberg, Wien, I., Rumpfgasse 3.

RESEN OPOMIN

vsem, ki še nimaja police.

Polica (pismo, ki dokazuje, da je kdo zavarovan) je potrebno posebno če kdo hoče izposoditi si denar na zavarovano blago, ali pa če kdo hoče s testamentom postaviti kako volilo za svojo družino, (polica velja kakor gotovo denar); ona je potrebna zadolženim posestnikom hiš in zemljišč, ker pri nagli smrti se dedičem izplača zavarovana vonta, tako da morejo smatreti, da njihove uspremljine so proste dolgov; za novo poročene je police važna, ker ona omogoči, da se poročeni in otroci brezpogojno preakrbijo; tudi služi police kot kavicja ali pologa, in pri družabnikih v kupčij kot vzajemna varščina; s police pri zavarovanjih za življenje se vselej najbolj varno, varčno in dobro naloži denar, in toraj je police več vrednosti, ko so hranilnice.

Kako se najlože in najbolje police dobi, brezplačno pove ustmeno in pismeno varovaje skrivnost: Viši nadzornik za zavarovanje Klein Dunaj.

I. Ob. Donaustrasse 59 od 3-5 ure.

Brezplačne poizvedbe v vseh zadevah, ki tičejo kredita proti zavarovanju na nepremičnine in brez zastave.

Vozilni listi

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik društva

„Red Star Linie“ iz Antwerpen-a

naravnost v

New York & Philadelphia

priznan od visoke c. k. avstrij. vlade.

Pojasnila daje:

priznana zastopstvo

Red Star Linie

in Wien, IV, Weyringergasse 17

ali Josef Strasser

Spediti-mabür. für die k. k. Oest. Staatsbahnen in Innsbruck.